Nr. 10.
24.
maí.

Þingsköp til bráðabyrgða
handa
alþingi Íslendinga.

Vjer Christian hinn Níundi, af guðs náð Danmerkur konungur, Vinda og Gauta, hertogi í Sljesvík, Holtsetalandi, Stórmæri, Þjettmerski, Láenborg og Aldinborg.

Gjörum kunnugt: Að Vjer samkvæmt 3. ákvörðun um stundar sakir í stjórnarskrá um hin sjerstaklegu málefni Íslands, 5. janúar 1874, allramildilegast höfum ákveðið eptirfylgjandi

þingsköp til bráðabyrgða handa alþingi Íslendinga.

I. Prófun kjörbrjefa, eiður, forsetar, varaforsetar, skrifarar, kosning þjóðkjörinna alþingismanna í efri þingdeildina, setning þingdeildanna.

1. grein.

Jafnskjótt og alþingi kemur saman eptir nýjar kosningar, skal elzti þingmaðurinn gangast fyrir því, að kosinn sje forseti um stundar sakir, sem stjórni umræðum þingsins, þangað til hin fyrsta almenna prófun kjörbrjefanna er fram farin. Til þess að prófa kjörbrjefin ganga þingmenn eptir hlutkesti í 3 deildir, sem, að svo miklu leyti sem unnt er, sjeu jafnstórar. Fyrsta deildin fær annari deildinni, önnur deild þriðju deild, og þriðja deild fyrstu deild kjörbrjef þeirra þingmanna, sem eru í hverri þeirra um sig. Sjerhver deild rannsakar kjörbrjef þau, sem hún þannig hefir tekið við, gjörir uppástungur sínar til þingsins um kosningar þær, sem kjörbrjefin hljóða um, og kýs framsögumann. Uppástungurnar má bera upp án nokkurs fyrirvara og munnlega; þingið getur með atkvæðagreiðslu um þær gjört ályktun um kosningarnar á sama fundi, og uppástungurnar eru bornar app. Ályktun um gildi eða ógildi kosningar skal gjörð með því að greiða atkvæði með og ámóti því, að hún sje viðurkennd sem gild. (29. gr. stjórnarskrárinnar).

2. grein.

Eptir að hinir nýju þingmenn þarnæst hafa unnið eið að stjórnarskránni (30 gr. stjórnarskrárinnar), skal kjósa forseta og undir stjórn hans varaforseta og 2 skrifara fyrir hið sameinaða alþingi. Kosninginn gildir fyrir allan þingtímann það ár.

Til þess að verða kosinn forseti útheimtist meir en helmingur átkvæða; verði þessum atkvæðafjölda eigi náð við fyrstu atkvæðagreiðslu, skal kosið á ný óbundum kosningum. Verði þá heldur eigi náð þeim atkvæðafjölda, sem með þarf, skal að eins kjósa um þá tvo þingmenn, sem flest höfðu atkvæði við aðra kosningu; hafi fleiri hlotið jafnmörg atkvæði við þá kosningu, skal hlutkesti ráða, um hverja tvo skuli kjósa. Fái þeir báðir við hina bundnu kosningu jafnmörg atkvæði, skal hlutkesti sömuleiðis ráða, hvor þeirra eigi að vera forseti. Eptir sömu reglu skal farið þegar kjósa á varaforseta, en er skrifararnir verða kosnir, skal atkvæðafjöldi ráða.

Foreløbig Forretningsorden

for

det islandske Althing.

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken Lauenborg og Oldenborg,

Gjøre vitterligt: At Vi i Henhold til den 3die midlertidige Bestemmelse i Forfatningsloven for Islands særlige Anliggender af 5te Januar 1874 allernaadigst have fastsat følgende

foreløbige Forretningsorden for det islandske Althing.

I. Valgbreves Prøvelse, Ed, Formænd, Viceformænd, Sekretærer, Valg af folkekaarne Althingsmænd til øverste Afdeling, Afdelingernes Konstituering.

§ 1.

Saasnart Althinget sammentræder efter nye Valg, vælges under Aldersformandens Forsæde en midlertidig Formand, der leder Thingets Forhandlinger, indtil den første almindelige Prøvelse af Valgbrevene har fundet Sted. Til Foretagelse af denne Prøvelse deles Thingets Medlemmer ved Lodtrækning i 3, saavidt muligt, ligestore Afdelinger. 1ste Afdeling afgiver sine Medlemmers Valgbreve til 2den Afdeling, 2den til 3dje og 3dje til 1ste. Hver Afdeling undersøger de saaledes modtagne Valgbreve, vedtager sine Indstillinger til Thinget angaaende de Valg, for hvilke de ere udstedte, og udnævner en Ordfører. Indstillingerne kunne fremsættes uden foregaaende Frist og mundtlig; Thinget kan ved Afstemning over dem tage Beslutning om Valgene i samme Møde, hvori Indstillingerne fremsættes. Beslutning om et Valgs Gyldighed eller Ugyldighed tages ved Afstemning for og imod Anerkjendelsen af dets Gyldighed (Forfatningslovens § 29).

§ 2.

Efterat de nyvalgte Medlemmer dernæst have aflagt Ed paa Forfatningsloven (Forfatningslovens § 30), foretages Valg af en Formand og under dennes Ledelse Valg af en Næstformand og 2 Sekretærer for det forenede Thing. Valget gjælder for Thingets hele Samling i det paagjældende Aar.

Til Valg af Formand udkræves over Halvdelen af Stemmerne; opnaaes dette ikke ved første Afstemning, foretages et nyt frit Valg. Vindes ejheller da den forlangte Stemmeflerhed, indskrænkes Stemmegivningen til de to Medlemmer, der havde de fleste Stemmer ved andet Valg; have Flere ligemange Stemmer ved dette, betegner Lodtrækning de to Medlemmer, til hvilke Stemmegivningen skal indskrænkes. Erholde disse ved det bundne Valg ligemange Stemmer, afgjør ligeledes Lodtrækning selve Formandsvalget. Efter samme Forskrift forholdes ved Valget af Næstformand, hvorimod Sekretæren vælges ved simpel Stemmeflerhed.

Formandsvalget foretages, naar nye almindelige Valg have fundet Sted, under den midlertidige Formands Ledelse; naar Althinget ellers træder sammen, under Aldersformandens Ledelse.

Nr. 10. 24. maí.

Þegar nýjar almennar kosningar hafa átt sjer stað, skal forseti sá, sem kosinn er um stundar sakir, gangast fyrir forseta-kosningunni, en þegar alþing endranær kemur saman, skal elzti þingmaðurinn standa fyrir henni.

3. grein.

Síðan skal kjósa hina 6 þjöðkjörnu alþingismenn, sem eiga að hafa sæti í efri deild þingsins (16 gr. stjórnarskrárinnar). Allir alþingismennirnir taka þátt í kosningunni; til þess að kosning sje gild, útheimtist meir en helmingur þeirra atkvæða, sem greidd eru, og skal fylgja hinni sömu aðferð við þessa kosningu og fyrirskipuð er í 2. gr. um forsetakosninguna. Sömuleiðis skal kjósa nefnd til þess að prófa þau kjörbrjef, sem fyrst koma fram eptir að hinni almennu prófun er lokið (1. gr.), og svo til þess að rannsaka kosningar, sem þingið hefir frestað að viðurkenna gildar, eða kærur, sem snerta kosningar, sem þegar eru teknar gildar. Í nefnd þessari sitja 5 menn, 3 kjörnir af hinu sameinaða alþingi eptir þeim reglum, sem gilda um nefndar-kosningar, og forsetar beggja deildanna. Láti nefndin uppi skriflega uppástungu, eða leggi hún til, að kosningin verði álitin ógild, skulu uppástungur nefndar þessarar ræddar eptir reglunum fyrir 2. umræðu lagafrumvarpa (smbr. 13. gr.); en að öðrum kosti gildir hið sama og ákveðið er í 1. gr. um uppástungur deildanna.

4. grein.

Þar á eptir eru settar hinar tvær deildir þingsins. Í hvorri deildinni fyrir sig gegnst elzti þingmaðurinn fyrir kosningu forseta deildarinnar, og skal hann þarnæst standa fyrir kosningu varaforseta og 2 skrifara í hvorri deild.

Við kosningar þessar skal fylgja reglum þeim, sem settar eru í 2. gr. um hinar samsvarandi kosningar í hinu sameinaða alþingi, og gilda þær sömuleiðis fyrir allan þingtímann í það skipti.

5. grein.

Forsetinn stjórnar umræðunum í hlutaðeigandi deild, og sjer um, að allt fari fram í góðri reglu. Hann tekur við öllum skýrslum til deildarinnar, og stendur fyrir afgreiðslum hennar. Vilji hann taka nokkurn frekari þátt í umræðunum, en fylgir af stöðu hans sem forseta, verður hann á meðan að víkja úr forseta-sæti fyrir varaforsetanum. Forsetinn tekur eigi þátt í neinni atkvæðagreiðslu.

Forsetar beggja deildanna standa í sameiningu fyrir reikningum alþingis, en samt getur forseti þeirrar deildarinnar, sem í hlut á, ávísað því fje, sem þingmönnum ber í daglaun og ferðakostnað. Þeir ráða menn, sem þörf er á, til þing-starfa, og ákveða laun þeirra. Sömuleiðis standa þeir í sameiningu fyrir útgáfu alþingistíðindanna, ráða útsölumann þeirra og annast um tilsjónina með skjalasafni alþingis, bókasafni þess og geymslu á alþingistíðindunum.

Að endingu hafa báðir deildar-forsetar milli þinga vald til fyrir hönd deildanna, að gjöra þær ráðstafanir, sem með þarf, viðvíkjandi hinni innri skipun deildarinnar.

6. grein.

Í forföllum forseta gengur varaforseti í öllu tilliti í hans stað.

§ 3.

Derefter foretages Valg af de 6 folkekaarne Althingsmænd, som skulle tage Sæde i Thingets øverste Afdeling (Forfatningslovens § 16). I Valget deltage samtlige Althingets Medlemmer; af de afgivne Stemmer udfordres over Halvdelen til gyldigt Valg og samme Fremgangsmaade, som foreskrevet i § 2 med Hensyn til Formandsvalget, følges ved dette Valg. Ligeledes nedsættes et Udvalg til Prøvelse af Valgbreve, som først komme tilstede efter den almindelige Prøvelse (§ 1), saavel som for Undersøgelse af Valg, hvis Godkjendelse Thinget har udsat, eller af Klagepunkter, der vedrøre allerede godkjendte Valg. Dette Udvalg bestaaer af 5 Medlemmer, nemlig 3 valgte af det forenede Althing efter de for Nedsættelsen af Udvalg gjældende Regler og de tvende Afdelingers Formænd. Indstillingerne fra dette Udvalg undergives, for saa vidt Udvalget gjør skriftlig Indstilling eller indstiller Valget til Forkastelse, en Behandling efter Reglerne for Lovforslags 2den Behandling (jfr. § 13); i modsat Fald gjælder det Samme, som i § 1 er foreskrevet om Afdelingernes Indstillinger.

§ 4.

Thingets tvende Afdelinger konstituere sig derefter. I hver af Afdelingerne leder Aldersformanden Valget af Afdelingens Formand, hvornæst denne leder Valget af Næstformand og 2 Sekretærer for hver Afdeling.

Ved disse Valg følges de i § 2 med Hensyn til de tilsvarende Valg for det forenede Althing givne Regler, og de gjælde ligeledes for hele den paagjældende Samling.

§ 5.

Formanden leder Forhandlingerne i den vedkommende Afdeling og sørger for, at god Orden vedligeholdes. Han modtager alle Meddelelser til Afdelingen og forestaaer dennes Udfærdigelser. Vil han tage videre Del i Forhandlingerne end den, der hører til Formandens Virksomhed som saadan, maa han imidlertid overlade Forsædet til Næstformanden. Formanden deltager ikke i nogen Afstemning.

Begge Afdelingers Formænd i Forening forestaa Althingets Regnskabsvæsen, dog at Medlemmernes Vederlag og Rejseomkostninger kunne anvises af vedkommende Afdelings Formand. De antage det til Forretningernes Besørgelse fornødne Personale og bestemme dets Lønningsvilkaar. Ligeledes lede de i Forening Udgivelsen af Althingstidenden, antage Forhandler af denne og sørge for Tilsynet med Althingets Arkiv, Bogsamling og Beholdning af Althingstidenden.

Endelig ere begge Afdelings-Formænd i Mellemtiderne mellem Thingets Sessioner bemyndigede til paa Afdelingernes Vegne at træffe de fornødne Foranstaltninger vedkommende Afdelingens indre Orden.

§ 6.

I Formandens Forfald træder Næstformanden i alle Henseender i hans Sted.

§ 7.

Sekretærerne føre under Formandens Tilsyn en kortfattet Protokol, hvori Forhandlingernes Gjenstand og Udfald optages; den oplæses ved Begyndelsen af det følgende Møde og underskrives derefter af Formanden og en af Sekretærerne. De samle fremdeles Stemmerne ved Afstemningerne efter først selv at have afgivet deres Stemme. Ligeledes besørge de under Formandens Ledelse Udfærdigelsen af Afdelingens Beslutninger, hvilke underskrives af Formanden og en af Sekretærerne. Forretningerne fordeles mellem dem efter Aftale med Formanden.

Nr. 10.
24. maí.

7. grein.

Skrifararnir halda undir tilsjón forsetans stutta bók, þar sem ritað er efni umræðanna, og úrslit þeirra; hún skal lesin upp við byrjun næsta fundar á eptir, og skulu síðan forsetinn og annar skrifarinn rita nöfn sín undir í hana. Ennfremur telja þeir saman atkvæði við atkvæðagreiðslurnar, eptir að þeir sjálfir fyrst hafa greitt atkvæði sín. Sömuleiðis sjá þeir undir tilsjón forsetans um skrásetning ályktana deildarinnar, og ritar forsetinn og annar skrifarinn nöfn sín undir þær. Störfum skal skipt milli þeirra eptir samkomulagi við forsetann.

8. grein.

Reglurnar að framan (5.—7. gr) gilda einnig um forsetann, varaforsetann og skrifarana í hinu sameinaða alþingi, þegar deildirnar ganga saman í eina málstofu annaðhvort samkvæmt 16. og 28. gr. stjórnarskrárinnar, eða til þess að prófa kjörbrjef, smbr. 3. gr. að framan.

II. Nefndir.

9. grein.

Hvor þingdeildin fyrir sig getur sett bæði stöðugar nefndir, sem málum af einhverri tiltekinni tegund skal vísað til, og nefndir í einstökum málum, sem þó einnig seinna má vísa til nýjum málum, þegar efni þeirra stendur í sambandi við eða er skylt fyrra málinu. Nefndin getur sjálf kvatt til einn eða fleiri þingmenn, þegar deildin samþykkir það. Á hverju stigi, sem málið er til umræðu, má setja nefnd, eða vísa málinu til rannsóknar nefndar, sem þegar er sett. Verði þetta gjört þá er umræður þegar eru byrjaðar, skal síðan fresta þeim. Tala nefndarmanna skal ávallt standa á stöku.

10. grein.

Nefndin kýs jafnskjótt og hún er komin saman forseta og skrifara, og á þeim tíma, er henni þykir það hentugt, framsögumann. Nefndin lætur uppi álit, sem skal prentað og útbýtt og má eigi ræða það í deildinni, fyr en 2 dagar eru liðnir frá því það var gjört

III. Lagafrumvörp.

11. grein.

Lagafrumvörp skulu vera samin í lagaformi. Þau skulu, hvort heldur sem þau koma frá stjórninni eða frá þingmanni í deildinni eða frá hinni deildinni, lögð fyrir á fundi og vera prentuð og þeim útbýtt 1 degi fyr en þau verða tekin til fyrstu umræðu. Ekkert lagafrumvarp má samþykkja til fullnaðar, fyr en það hefir verið rætt þrisvar sinnum í hvorri þingdeildinni um sig, (27. gr. stjórnarskrárinnar).

12. grein.

Við fyrstu umræðu skal ræða frumvarpið í heild sinni. Enginn má við þessa umræðu tala optar en tvisvar sinnum, nema deildin leyfi það, samt skal undan taka landshöfðingja, framsögumanninn og, sje um lagafrumvarp að ræða, sem ekki er komið frá stjórninni, þann, sem hefir borið það upp, eða sjeu þeir fleiri, framsögumann þeirra.

§ 8.

De foranstaaende Regler (§§ 5—7) gjælde ogsaa med Hensyn til Formanden, Næstformanden og Sekretærerne i det forenede Althing, naar dettes Afdelinger træde sammen enten i Henhold til Forfatningslovens §§ 16 og 28 eller for at prøve Valgbreve, jfr. ovenfor § 3.

II. Udvalg.

§ 9.

Hver af Thingets Afdelinger kan nedsætte saavel vedvarende Udvalg, til hvilke Sager af et vist Slags blive at henvise, som Udvalg for enkelte Sager, til hvilke dog ogsaa senere nye Sager kunne henvises, naar deres Gjenstand staaer i Sammenhæng med eller er beslægtet med den tidligere Sag. Udvalget kan selv tilkalde et eller flere Medlemmer, naar Afdelingen dertil giver sit Samtykke. Paa ethvert Trin af en Sags Behandling kan et Udvalg nedsættes eller Sagen henvises til Prøvelse af et allerede nedsat Udvalg. Skeer dette under en allerede begyndt Behandling, stilles dens Fortsættelse derefter i Bero. Antallet af et Udvalgs Medlemmer skal altid være ulige.

§ 10.

Udvalget udnævner umiddelbart efter sin Sammentræden en Formand og en Sekretær, samt paa det Tidspunkt, som det finder hensigtsmæssigt, en Ordfører. Det afgiver en Betænkning, der trykkes og omdeles og først 2 Dage derefter maa foretages i Afdelingen.

III. Lovforslag.

§ 11.

Lovforslag skulle være affattede i Lovsform. De skulle, hvad enten de fremkomme fra Regeringen eller fra nogen af Afdelingens Medlemmer eller fra den anden Afdeling, forelægges i et Møde og være trykte og omdelte 1 Dag, før de foretages til første Behandling. Intet Lovforslag kan endelig vedtages, forinden det har været 3 Gange behandlet af hver af Althingets Afdelinger (Forfatningslovens § 27).

§ 12.

Ved den 1ste Behandling forhandles Forslaget i dets Almindelighed. Ingen maa under denne Behandling tale mere end 2 Gange uden Afdelingens Samtykke. Dog undtages Landshøvdingen, Ordføreren og ved private Lovforslag Forslagsstilleren eller, hvis der er flere Forslagsstillere, disses Ordfører. Efterat Forslaget paa denne Maade er forhandlet, foretages Afstemning om, hvorvidt det skal overgaa til 2den Behandling.

§ 13.

Ved 2den Behandling, der ikke maa finde Sted før 2 Dage efter den 1ste Behandlings Slutning, forhandles Lovforslagets enkelte Paragrafer med de dertil hørende Ændringsforslag i saadanne Afsnit, som Formanden maatte finde passende. Umiddelbart efter Forhandlingen af hvert Afsnit skrides til Afstemning over sammes Paragrafer og de dertil hørende Ændringsforslag. Til Slutning afgjøres ved Afstemning, om Forslaget i den saaledes fremkomne Form skal komme til 3dje Behandling.

Nr. 10. 24. maí. Eptir að búið er að ræða frumvarpið á þenna hátt, skal leita atkvæða um, hvort það skuli ganga til annarar umræðu.

13. grein.

Við aðra umræðu, sem eigi má eiga sjer stað fyr en 2 dagar eru liðnir frá því að fyrstu umræðu var lokið, skal ræða hinar einstöku greinir lagafrumvarpsins með þartil heyrandi breytingaruppástungum í þeim köflum, sem forseta þykja við eiga. Jafnskjótt og búið er að ræða hvern kafla, skal gengið til atkvæða um greinirnar í honum og þartil heyrandi breytingaruppástungur. Að endingu skal gjört út um það með atkvæðagreiðslu, hvort frumvarpið í því formi, sem það nú er í, skuli koma til þriðju umræðu.

14. grein.

Við þriðju umræðu, sem eigi má fram fara fyr en 2 dagar eru liðnir frá því að lokið er annari umræðu, og eigi gjöra við hana breytingaruppástungur af öðrum en nefndinni, meiri eða minni hluta í nefndinni, landshöfðingja eða að minnsta kosti af $^1/_3$ parti af þingmönnum deildarinnar í sameiningu (í efri deildinni 4, í neðri deildinni 8) skal ræða breytingaruppástungurnar, þær greinir, er breytingaruppástungurnar eru gjörðar við, og lagafrumvarpið sem heild í einu lagi eða í köflum eptir ákvörðun forseta, og láta greiða atkvæði um breytingaruppástungurnar. Eptir að þvínæst annar skrifarinn með tilsjón forsetans hefir skrásett lagafrumvarpið samkvæmt öllum þeim atkvæðagreiðslum, sem fram hafa farið áður, skal lesa það upp, að svo miklu leyti sem forseta þykir þörf á, og að endingu setja það undir atkvæði í heild sinni.

15. grein.

þegar lagafrumvarp er samþykkt á þenna hátt í þeirri deild, þar sem það fyrst er borið upp, sendir deildarforsetinn það í því formi, er það er samþykkt í, forseta hinnar deildarinnar, og mælist til, að hann leggi það fyrir deildina (28. gr. stjórnarskrárinnar).

Við umræðurnar um frumvarpið í þessari deild skal fylgja hinum sömu reglum og settar eru að framan viðvíkjandi umræðunum um það í þeirri deild, þar sem það fyrst er borið upp.

16. grein.

Verði frumvarpið á þenna hátt óbreytt samþykkt í hinni þingdeildinni, sendir forseti deildarinnar það landshöfðingja.

17. grein.

Ef deildin aptur á móti gjörir breytingar á frumvarpi því, sem henni hefir verið sent, skal senda það aptur eins og því hefir verið breytt, til þeirrar deildar, þar sem það fyrst er borið upp (28. gr. stjórnarskrárinnar). Ef málið áður hefir verið rætt í nefnd, sendir forsetinn í þessari deild nefndinni þegar í stað frumvarp það, sem hann hefir tekið við. Eptir að frumvarpið í því formi, sem það hefir fengið í hinni deildinni og álit nefndarinnar um það er prentað og því hefir verið útbýtt 2 dögum áður, skal taka það til umræðu á þann hátt, sem fyrirskipaður er um 3. umræðu lagafrumvarps (14. gr.), en þó er hverjum þingmanni heimilt að gjöra breytingaruppástungur. Ef deildin fellst á frumvarpið í því formi, sem samþykkt er í hinni deildinni, sendir forseti deildarinnar landshöfðingja það. En gjöri deildin breytingar á því, sendir forsetinn það í hinu nýja formi þess hinni deildinni (28. gr. stjórnarskrárinnar).

§ 14.

Ved 3dje Behandling, som ikke maa finde Sted før 2 Dage efter 2den Behandlings Slutning, og hvortil Ændringsforslag kun kunne stilles af Udvalget, af et Flertal eller Mindretal i Udvalget, af Landshøvdingen eller af mindst Tredjedelen af Afdelingens Medlemmer i Forening (i øverste Afdeling 4, i nederste Afdeling 8), forhandles Ændringsforslagene, de Paragrafer, hvortil de ere stillede, og Lovforslaget som Helhed under Et eller i Afsnit efter Formandens Bestemmelse, og Ændringsforslagene bringes til Afstemning. Efterat derpaa en af Sekræterene under Formandens Ledelse har affattet Lovforslaget i Henhold til samtlige foregaaende Afstemninger, oplæses det, for saa vidt Formanden finder det fornødent, og sættes endelig til Afstemning i dets Helhed.

§ 15.

Naar et Forslag paa denne Maade er vedtaget i den Afdeling, hvor det først er indbragt, sender Formanden i denne Afdeling det i den Form, hvori det er vedtaget, til den anden Afdelings Formand med Anmodning om at forelægge det for samme (Forfatningslovens § 28).

Ved Forslagets Behandling i denne Afdeling følges de samme Regler, som ovenfor ere foreskrevne for dets Behandling i den Afdeling, hvori det først er indbragt.

§ 16.

Vedtages Forslaget paa denne Maade uforandret i Thingets anden Afdeling, sender dennes Formand det til Landshøvdingen.

§ 17.

Hvis derimod Afdelingen foretager Forandringer i det tilsendte Forslag, sendes det i den forandrede Form tilbage til den Afdeling, hvor det først er indbragt (Forfatningslovens § 28). Formanden i denne sender det modtagne Forslag, hvis et Udvalg tidligere har behandlet Sagen, strax til dette. Efterat Forslaget i den Form, det har faaet i den anden Afdeling, samt Udvalgets Erklæring over samme har været trykt omdelt i 2 Dage, foretages det til Forhandling paa den for Lovforslags 3dje Behandling foreskrevne Maade (§ 14), dog at ethvert Medlem har Ret til at stille Ændringsforslag. Hvis Forslaget i den i Thingets anden Afdeling vedtagne Form billiges af Afdelingen, sender dennes Formand det til Landshøvdingen. Forandres det derimod af Afdelingen, sender Formanden det i dets nye Form til den anden Afdeling (Forfatningslovens § 28).

§ 18.

Billiger denne Afdeling efter en Behandling, ved hvilken de i § 17 foreskrevne Regler følges, Forslaget i dets nuværende Form, sendes det af Formanden til Landshøvdingen. Hvis det derimod forandres, sender Afdelingens Formand det til Formanden for det forenede Althing med Anmodning om at forelægge det for samme (Forfatningslovens § 28).

§ 19.

Formanden for det forenede Althing sammenkalder derefter begge Thingets Afdelinger og forelægger Forslaget i den Form, som det ved den sidste Afstemning har erholdt, efterat det har været trykt omdelt i 2 Dage, til een Behandling i det samlede Thing. Ved denne Behandling har ethvert af Thingets Medlemmer Ret til at stille Ændringsforslag, med Hensyn til hvilke de i § 23 foreskrevne Regler ville være at iagttage. Efterat disse og Forslaget selv i dets Helhed ere forhandlede, lader Formanden foretage Afstemning over samme. Til en gyldig Afgjørelse af det saaledes forenede Althing udfordres, at to Tredjedele af hver Afdelings Medlemmer ere tilstede og deltage i Afstemningen; de enkelte Punkter

Nr. 10.
24. maí.

18. grein.

Fallist þessi deild eptir umræðu, samkvæmt þeim reglum, sem settar eru í 17. gr., á frumvarpið í því formi, sem það nú hefir, skal forsetinn senda landshöfðingja það. En verði því breytt, sendir forseti deildarinnar forseta hins sameinaða alþingis frumvarpið og mælist til, að hann leggi það fyrir hið sameinaða alþingi (28. gr. stjórnarskrárinnar).

19. grein.

Forseti hins sameinaða alþingis kallar síðan saman báðar deildir þingsins og leggur frumvarpið fyrir til einnar umræðu í hinu sameinaða þingi í því formi, sem það hefir fengið við síðustu atkvæðagreiðslu, eptir að búið er prenta það og því hefir verið útbýtt 2 dögum áður. Við þessa umræðu er hverjum þingmanni heimilt, að gjöra breytingaruppástungur, og skal með tilliti til þeirra fylgja þeim reglum, sem settar eru í 23. gr. Eptir að búið er að ræða þær og frumvarpið sjálft í heild sinni, lætur forseti ganga til atkvæða. Þegar alþingi þannig myndar eina málstofu, þarf til þess að gjörð verði fullnaðar ályktun á máli, að tveir þriðjungar þingmanna úr hvorri deildinni um sig sjeu á fundi og eigi þátt í atkvæðagreiðslunni; ræður þá atkvæðafjöldi úrslitum um hin einstöku máls-atriði, en til þess að lagafrumvarp verði samþykkt í heild sinni, þarf aptur á móti að minnsta kosti að tveir þriðjungar atkvæða þeirra, sem greidd eru, sjeu með frumvarpinu. Til þess að frumvörp til fjárlaga og fjáraukalaga verði samþykkt, útheimtist samt að eins atkvæðafjöldi (28. gr. stjórnarskrárinnar).

Verði frumvarpið samþykkt, skal forseti hins sameinaða alþingis senda landshöfðingja það; að öðrum kosti fellur það niður.

20. grein.

Þegar lagafrumvarp er samþykkt af alþingi, sjá forsetar beggja deildanna og landshöfðingi í sameiningu um, að danski textinn sje saminn, þannig að málið verður lagt fyrir hið sameinaða alþingi, ef þeim kemur ekki saman.

IV. Frumvörp til stjórnarskipunarlaga.

21. grein.

Lagafrumvörp, sem hafa inni að halda breytingar á stjórnarskránni eða viðbót við hana, skulu í fyrirsögninni vera nefnd sem frumvörp til stjórnarskipunarlaga; sjeu þau eigi nefnd svo, vísar forseti þeim frá. Breytingaruppástungur, sem hafa inni að halda breytingar á stjórnarskránni eða viðbót við hana, verða að eins gjörðar við frumvörp til stjórnarskipunarlaga; verði þær gjörðar við önnur frumvörp, vísar forseti þeim frá.

V. Aðrar sjerstakar uppástungur.

22. grein.

Aðrar sjerstakar uppástungur en lagafrumvörp skulu vera samdar í ályktunarformi og skal sagt til þeirra á fundi. Þingdeildin ályktar þá á fundi þar á eptir eptir uppástungu forsetans, hvernig ræða skuli uppástunguna. Samt má eigi samþykkja neina uppástungu á sama fundi, og gjörð er ályktun um, hvernig skuli ræða hana.

VI. Breytingaruppástungur, aukabreytingaruppástungur.

23. grein.

Breytingaruppástungur við þær uppástungur, sem eru til umræðu, skulu vera prentaðar og þeim útbýtt 1 degi fyr en þær koma til umræðu. Ef stungið er uppá

afgjøres ved simpel Stemmeflerhed, hvorimod der til Vedtagelsen af et Lovforslag i dets Helhed udfordres mindst to Tredjedele af de afgivne Stemmer. Til Vedtagelsen af Finans- og Tillægsbevillings-Lovforslag udfordres dog kun simpel Stemmeflerhed (Forfatningslovens § 28). Nr. 10. 24. Mai.

Vedtages Forslaget, sendes det af det forenede Althings Formand til Landshøvdingen; i modsat Fald bortfalder det.

§ 20.

Naar et Lovforslag er vedtaget af Althinget, foranstalte begge Afdelingers Formænd og Landshøvdingen i Forening sammes danske Text affattet, saaledes at i Tilfælde af Uenighed Spørgsmaalet forelægges det forenede Althing.

IV. Forfatningslovforslag.

§ 21.

Lovforslag, der indeholde Forandring i eller Tillæg til Forfatningsloven, skulle i deres Titel være betegnede som Forfatningslovforslag; ere de ikke betegnede saaledes, afvises de af Formanden. Ændringsforslag, der indeholde Forandring i eller Tillæg til Forfatningsloven, kunne kun stilles til Forfatningslovforslag; stilles de til andre Forslag, afvises de af Formanden.

V. Andre selvstændige Forslag.

§ 22.

Andre selvstændige Forslag end Lovforslag skulle være affattede i Beslutningsform og anmeldes i et Møde. Afdelingen beslutter da i et følgende Møde efter Forslag af Formanden, paa hvilken Maade Forslaget skal behandles. Dog maa intet Forslag vedtages i samme Møde, i hvilket Bestemmelsen er tagen om, hvorledes det skal behandles.

VI. Ændringsforslag, Underændringsforslag.

§ 23.

Ændringsforslag til Forslag, som ere under Behandling, maa være trykt omdelte Dagen, førend de foretages. Forslag om Deling af Afstemningen over en Paragraf betragtes som et Ændringsforslag (jfr. § 36). Underændringsforslag (Forslag til Forandringer i Ændringsforslag) kunne fremkomme ved Begyndelsen af det Møde, hvori de sættes under Forhandling; dog maa de indgives saa betids, at de under Afstemningen kunne være trykt omdelte. Af Udvalget kunne ogsaa Ændringsforslag stilles med samme korte Frist, men af Andre kun, naar Afdelingen dertil giver sit Samtykke. Til Fremsættelse af Underændringsforslag kræves i intet Tilfælde mere end een Forslagsstiller (jfr. § 14).

Nr. 10. 24. maí. að skipta atkvæðagreiðslu um lagagrein, er það skoðað sem breytingaruppástunga (smbr. 36. gr.). Aukabreytingaruppástungur (uppástungur um breytingar á breytingaruppástungu) má bera upp við byrjun þess fundar, þá er þær eru teknar til umræðu; samt verða þær að vera komnar fram svo tímanlega, að þær sjeu prentaðar og þeim útbýtt þegar atkvæðagreiðsla fer fram. Nefndin getur einnig borið upp breytingaruppástungur með jafnstuttum fresti, en aðrir einungis þegar þingdeildin samþykkir það. Til þess að bera upp aukabreytingar-uppástungur þarf aldrei fleiri en einn mann (smbr. 14. gr.).

VII. Fyrirspurnir.

24. grein.

Æski einhver alþingismaður að bera upp í annari hvorri þingdeildinni opinbert málefni, og beiðast þar um skýrslu landshöfðingja (37. gr. stjórnarskrárinnar), skal þetta gjört með fyrirspurn, sem fengin sje forseta, og skal hún vera skrifleg og greinilega samin. Skýrir forseti síðan frá fyrirspurninni á fundi, og sker deildin á fundi þar á eptir úr, hvort gjöra megi fyrirspurnina. Verði það samþykkt, en það verður gjört umræðulaust, sendir forseti landshöfðingjanum fyrirspurnina og verður hún svo borin upp og rædd á fundi þar á eptir. Við þessa umræðu má eigi gjöra neina ályktun.

VIII. Apturköllun, frávísun, um að taka fyrir næsta málið á dagskránni.

25. grein.

Bæði stjórnarfrumvörp og frumvörp frá þingmönnum deildarinnar má kalla aptur á hverju stigi sem umræðurnar eru, en hver annar þingmaður, sem vill, getur þá jafnskjótt tekið þau upp aptur.

26. grein.

Þegar fyrirspurn, uppástunga eða breytingaruppástunga er borin upp og útlistuð, er sjerhverjum þingmanni heimilt að krefjast þess, að henni sje vísað frá. Kröfuna skal koma fram með, áður en nokkur annar en sá, sem gjörir uppástunguna eða ber upp fyrirspurnina, hefir talað. Þingdeildin sker þá umræðulaust úr því, hvort henni skuli vísað frá. Meðan á umræðunum stendur má einnig gjöra uppástungu, sem byggð sje á ástæðum, um, að taka skuli fyrir það næsta mál á dagskránni, en samt skal þessi uppástunga vera skriflega tilkynnt forsetanum fyrirfram.

IX. Utanþings málefni.

27. grein.

Hvorug þingdeildin má taka við neinu málefni, nema einhver þingdeildarmanna taki það að sjer til flutnings (38. gr. stjórnarskrárinnar).

Hjer með skulu taldar bænarskrár, ávörp, kærur og þess konar málaleitanir frá utanþingsmönnum. Sje þess konar málefni stílað til þingsins í heild þess, skal það afhent þeirri deildinni, er sá þingmaður á sæti í, sem hefir tekið það að sjer til flutnings. Sjerhvert málefni skal eptir að forseti hefir á fundi skýrt frá því, afhent nefnd þeirri, sem sá, er tekið hefir málefnið að sjer til flutnings, heimtar að það sje fengið, svo framarlega sem slík nefnd er sett. Um sjerhvert málefni, sem vísað er til nefndar, skal út af fyrir sig eða í sambandi við önnur málefni, sem vísað er til hlutaðeigandi nefndar, látið uppi álit og skýrt frá, hvort nefndin finni ástæðu til að gjöra uppástungu um það til þingdeildarinnar eður ekki. Uppástungurnar verða ræddar í eitt skipti eptir þeim reglum, sem gilda um

VII. Forespørgsler.

§ 24.

Ønsker en Althingsmand i en af Thingets Afdelinger at bringe et offentligt Anliggende paa Bane og derom æske Landshøvdingens Forklaring (Forfatningslovens § 37), skeer det ved en Forespørgsel, som skriftlig og bestemt affattet indgives til Formanden. Denne anmelder derefter Forespørgslen i et Møde, hvornæst Afdelingen i et følgende Møde afgjør, hvorvidt Forespørgslen maa stilles. Hvis Samtykke hertil gives, hvilket skeer uden Forhandling, meddeles Forespørgslen af Formanden til Landshøvdingen og fremsættes og forhandles i et derpaa følgende Møde. Ved denne Forhandling maa ingen Beslutning tages.

VIII. Tilbagetagelse, Afvisning, Overgang til næste Sag paa Dagsordenen.

§ 25.

Saavel Regeringsforslag som Forslag af Afdelingens Medlemmer kunne paa ethvert Trin af Behandlingen tages tilbage, men da ogsaa umiddelbart optages af en Anden.

§ 26.

Naar en Forespørgsel, et Forslag eller Ændringsforslag er fremsat og udviklet, er ethvert Medlem berettiget til at forlange dets Afvisning. Begjæringen skal fremsættes, inden nogen Anden end Forslagsstilleren eller Forespørgeren har havt Ordet. Afdelingen bestemmer da uden Forhandling, om det skal afvises. Der kan ogsaa under Forhandlingen fremsættes et med Grunde understøttet Forslag om Overgang til den næste Sag paa Dagsordenen, hvilket Forslag dog forud skriftlig maa være meddelt Formanden.

IX. Andragender udenfra.

§ 27.

Intet Andragende maa overgives nogen af Thingets Afdelinger uden igjennem et af vedkommende Afdelings Medlemmer (Forfatningslovens § 38).

Under Andragender indbefattes saavel Ansøgninger som Adresser, Klager og lignende Henvendelser fra Personer, som ikke ere Medlemmer af Thinget. Er et saadant Andragende stilet til Thinget i dets Helhed, overgives det til den Afdeling, hvoraf Indbringeren er Medlem. Ethvert Andragende bliver, efter af Formanden at være anmeldt i et Møde, at tilstille det Udvalg, hvortil Indbringeren begjærer det overgivet, for saa vidt et saadant Udvalg er nedsat. Over hvert til et Udvalg henvist Andragende, særskilt eller i Forbindelse med andre Andragender eller andre til vedkommende Udvalg henviste Sager, afgives Betænkning med Erklæring, om Udvalget finder Anledning til derom at gjøre Indstilling til Afdelingen eller ej. Indstillingerne undergives een Behandling efter Reglerne om Lovforslags 2den Behandling. Angaaende de Andragender, om hvilke Udvalget ikke finder Anledning til at gjøre Indstilling, saavel som over Andragender, der ikke ere henviste til noget Udvalg, kan der i Afdelingen stilles Forslag, der behandles paa samme Maade, som Udvalgsindstillinger om Andragender. Adres-

Nr. 10. 24. maí. aðra umræðu lagafrumvarps. Um þau málefni, sem nefndin eigi finnur ástæðu til að gjöra uppástungu um, svo og um málefni, sem eigi er vísað til neinnar nefndar, má bera upp uppástungur í þingdeildinni, og verða þær ræddar á sama hátt og nefndar-uppástungur um málefni. Frá ávörpum eða þess konar málaleitunum skal sagt á fundi í þingdeildinni, og annast síðan forseti um, að þær verði lagðar fram á lestrarsalinn undir tilsjón skrifaranna. Ef forsetinn eða sá, sem tekið hefir þær að sjer til flutnings, æskir, að þær verði lesnar upp, skal umræðulaust leita atkvæða um það á öðrum fundi seinna, en samt má að eins leyfa að lesa þær upp, ef $^3/_4$ partar af þeim þingmönnum, sem eru við, eru ásáttir um það.

Þyki þingdeildinni ekki ástæða til, að gjöra ályktun um eitthvert málefni, getur hún vísað því til landshöfðingjans eða ráðgjafans, (39. gr. stjórnarskrárinnar).

X. Umræðurnar, dagskráin.

28. grein.

Sjerhver þingmaður, sem hefir óskað að taka til máls, og fengið leyfi til þess, skal standa upp frá sæti sínu og mæla þaðan, og skal hann ávallt víkja ræðu sinni til forsetans. Enginn má ávarpa annan þingmann eða nefna hann nafni.

29. grein.

Enga ræðu má halda á þann hátt, að skrifað mál sje lesið upp. Þessi regla gildir samt eigi um forsetann nje fulltrúa stjórnarinnar.

30. grein.

Forseti gefur venjulega þingmönnum færi á að taka til máls í þeirri röð, er þeir beiðast þess; samt getur hann gjört undantekning frá þessu með tilliti til framsögumannsins, svo og, til þess að ræður með og ámóti þeirri uppástungu, sem verið er að ræða, skiptist á, eða til þess að láta þingmann gjöra stutta leiðrjettingu eða athugasemd, sem snertir sjálfan hann.

Landshöfðinginn eða aðstoðarmaður hans eiga rjett á að biðja sjer hljóðs eins opt og þeir vilja, en gæta verða þeir þingskapa (34. gr. stjórnarskrárinnar).

31. grein.

Sjerhver þingmaður er skyldur til að gefa sig undir úrskurð forsetans að því leyti, er snertir viðhald á góðri reglu. Ef þingmaður tvisvar á sama fundi hefir verið áminntur, getur forseti stungið upp á því við þingið, að honum sje alveg synjað þess, að taka til máls á þeim fundi. Skyldi almennari óregla koma upp, er það skylda forsetans að gjöra hlje á fundarhaldinu um stund, eða, ef nauðsyn er til, slíta fundinum alveg.

32. grein.

Það þykir koma í bága við góða reglu, að þingmenn gjöri góðan eða illan róm að einhverju.

33. grein.

Þyki forseta, að umræðurnar dragist úr hófi fram, getur hann stungið upp á, að þeim verði lokið, og gjörir þingið út um það umræðulaust. Sömuleiðis getur einn þriðjungur þingdeildarmanna (í efri deildinni 4 og í neðri deildinni 8) krafizt þess, að greidd sjeu atkvæði um það, hvort umræðum skuli lokið. Nöfn þessara þingmanna skulu rituð í bókina og lesin upp.

ser eller lignende Henvendelser anmeldes i et Møde i Afdelingen og foranstaltes derefter af Formanden fremlagte i Læsesalen under Sekretærernes Tilsyn. Skulde Formanden eller Indbringeren ønske samme oplæst, bliver Spørgsmaalet herom uden Forhandling at sætte under Afstemning i et sildigere Møde, dog at Oplæsningen kun tilstedes, hvis tre Fjerdedele af de tilstedeværende Medlemmer deri ere enige.

Finder Afdelingen ikke Anledning til om et Andragende at fatte Beslutning, kan den henvise det til Landshøvdingen eller Ministeren (Forfatningslovens § 39).

X. Forhandlingen, Dagsordenen.

§ 28.

Ethvert Medlem, der har forlangt og erholdt Ordet, taler staaende fra sin Plads og henvender stedse Talen til Formanden. Ingen maa enten tiltale eller ved Navn nævne et andet Medlem.

§ 29.

Intet Foredrag maa ske ved Oplæsning af skrevne Udarbejdelser. Denne Regel gjælder dog ikke med Hensyn til Formanden eller Regeringens Repræsentant.

§ 30.

Formanden giver i Reglen Medlemmerne Ordet i den Orden, hvori de forlange det; dog kan han herfra gjøre Undtagelse med Hensyn til Ordføreren, saa og for at lade Foredragene for og imod det Forslag, som forhandles, afvexle med hverandre, eller for at lade et Medlem fremsætte en kort Berigtigelse eller gjøre en personlig Bemærkning.

Landshøvdingen eller hans Tilforordnede er berettiget til under Forhandlingerne at forlange Ordet, saa ofte han vil, under Iagttagelse af Forretningsordenens Bestemmelser (Forfatningslovens § 34).

§ 31.

Ethvert Medlem er pligtigt at underkaste sig Formandens Kjendelse angaaende Overholdelsen af den fornødne Orden. Naar et Medlem i samme Møde er kaldet 2 Gange til Orden, kan Formanden foreslaa Thinget aldeles at negte ham Ordet i dette Møde. Skulde almindeligere Uorden opstaa, paaligger det Formanden midlertidig at afbryde Mødet, eller, om nødvendiggjøres, aldeles at hæve det.

§ 32.

Bifalds- eller Mishagsytringer af Thingets Medlemmer ansees som stridende mod god Orden.

§ 33.

Finder Formanden, at Forhandlingerne drages utilbørlig i Langdrag, da kan han foreslaa deres Afslutning, som afgjøres af Thinget uden Forhandling. Ligeledes kan en Tredjedel af Afdelingens Medlemmer (i øverste Afdeling 4, i nederste Afdeling 8) forlange det sat under Afstemning, om Afslutning skal finde Sted. Disse Medlemmers Navne optegnes i Protokollen og oplæses.

Nr. 10.
24. maí.

34. grein.

Forsetinn ákveður við lok hvers fundar dagskrá fyrir næsta fund deildarinnar. þó má ákveða hana eptir ályktun deildarinnar, þegar einn þriðjungur hennar krefst þess skriflega, og gjörir uppástungu um tiltekna dagskrá. Slíka kröfu og uppástungu skal, ef farið er fram á að tiltekið mál sje látið ganga út af dagskránni, afhenda forsetanum sama dag, og dagskráin er sett; að svo miklu leyti, sem farið er fram á, að tiltekið mál skuli tekið á dagskrána, skal það tilkynnt þinginu við lok þess fundar, innan hvers eða á hverjum uppástungan er afhent. Um uppástunguna skal án þess að umræður fari fram greiða atkvæði við byrjun næsta fundar. Sje hún felld, er þarmeð samþykkt dagskrá sú, sem forsetinn hefir sett. þegar dagskrá eigi er sett með ályktun þingsins, getur forseti breytt röðinni á þeim málum, sem eru á dagskránni, og látið mál, sem er á dagskránni, ganga úr, ef hann skýrir þinginu frá þeim ástæðum, sem hann hefir til þess; en hann getur að eins látið taka fyrir mál, sem eigi er sett á dagskrána, þegar það er samþykkt samkvæmt 43. gr.

XI. Atkvæðagreiðsla.

35. grein.

Hvorug þingdeildin má gjöra ályktun um neitt, nema að minnsta kosti tveir þriðjungar þingmanna sjeu á fundi og greiði þar atkvæði, (36. gr. stjórnarskrárinnar). Ályktun er gjörð, þegar meir en helmingur þeirra, sem greiða atkvæði, hefir greitt atkvæði með uppástungunni, að þeim tilfellum samt undan teknum, sem nefnd eru í 19., 27. og 43. gr. Ályktun má eigi breyta við sömu umræðu og hún er gjörð.

36. grein.

Forseti ákveður yfirgrip, röð og innbyrðis samband atkvæðagreiðslanna, eða þingdeildin, ef einn þriðjungur þingmanna krefst þess, eptir að einn af þeim, sem komið hafa fram með uppástunguna, og forsetinn einu sinni hvor, hafa talað. Samt má þingmaður heimta, að atkvæðagreiðslunni um breytingaruppástungu sje skipt. Tilmæli um það skulu vera komin fram, áður en umræðurnar byrja (smbr. 23. gr.).

37. grein.

Forseti hefir í öllum tilfellum, er hann hefir ástæðu til að halda, að allir sjeu á einu máli, vald til að lýsa því yfir, að gjört sje út um eitthvert atriði, sem kemur undir atkvæði, án atkvæðagreiðslu, ef enginn krefst þess, að hún fari fram, — þó skal undantekið, er lagafrumvarp eða önnur sjerstök uppástunga verður samþykkt til fullnaðar. Að öðru leyti fer atkvæðagreiðsla jafnaðarlega fram á þann hátt, að þeir þingmenn, sem sitja í sætum þeim, sem ákveðin eru handa þingmönnum, standi upp; á þenna hátt skal atkvæði greiða bæði með og ámoti; skrifararnir telja atkvæðin. Forseta er samt heimilt að láta atkvæðagreiðslu fram fara með nafnakalli, annað hvort þegar í stað eða eptir að atkvæðagreiðsla hefir fram farið á venjulegan hátt, ef honum virðist efasamt, samkvæmt skýrslu skrifaranna, hvernig hún hafi fallið. Sömuleiðis getur $^1/_4$ partur af þingmönnum (í efri deildinni 3 og í neðri deildinni 6) krafizt þess áður en atkvæðagreiðsla byrjar, að greidd sjeu atkvæði um eitt eða fleiri atriði með nafnakalli. Nöfn þeirra þingmanna, sem heimta nafnakall, skulu lesin upp.

§ 34.

Formanden bestemmer ved Slutningen af hvert Møde Dagsordenen for Afdelingens næste Møde. Dog kan den fastsættes ved Afdelingens Beslutning, naar en Tredjedel af dennes Medlemmer skriftlig forlanger det og gjør Forslag om en bestemt Dagsorden. Saadant Forlangende og Forslag skal, for saa vidt det gaaer ud paa, at en bestemt Sag skal udgaa af Dagsordenen, indgives til Formanden samme Dag, som Dagsordenen er opgivet; for saa vidt det gaaer ud paa, at en bestemt Sag skal opføres paa Dagsordenen, anmeldes det til Thinget ved Slutningen af det Møde, forinden eller under hvilket det er indgivet; Forslaget afstemmes uden Forhandling ved Begyndelsen af det følgende Møde. Forkastes det, er den af Formanden opgivne Dagsorden dermed vedtagen. — Formanden kan, naar Dagsordenen ikke er fastsat ved Thingets Beslutning, forandre Rækkefølgen af de derpaa opførte Sager og lade en paa Dagsordenen opført Sag udgaa, naar han meddeler Thinget sine Grunde derfor; men han kan kun, naar dertil gives Samtykke efter § 43, lade en Sag foretage, som ikke er opført paa Dagsordenen.

XI. Afstemningen.

§ 35.

Ingen af Thingets Afdelinger kan tage nogen Beslutning, naar ikke i det Mindste to Tredjedele af dens Medlemmer ere tilstede og deltage i Afstemningen (Forfatningslovens § 36). En Beslutning er tagen, naar over Halvdelen af de Stemmegivende have stemt for Forslaget, dog med Undtagelse af de i §§ 19, 27 og 43 nævnte Tilfælde. En Beslutning kan ikke forandres under samme Behandling, hvorunder den er tagen.

§ 36.

Afstemningernes Omfang, Orden og indbyrdes Forhold bestemmes af Formanden, eller, saafremt en Tredjedel af Afdelingens Medlemmer forlanger det, af Afdelingen, efterat en af Forslagsstillerne og Formanden hver have en Gang udtalt sig. Dog kan et Medlem begjære Afstemningen over et Ændringsforslag delt. Begjæringen herom skal være fremsat, inden Behandlingen begynder (jfr. § 23).

§ 37.

Formanden er bemyndiget til i alle Tilfælde, hvor han har Grund til at antage, at der er Enstemmighed, at erklære et Afstemningspunkt — dog med Undtagelse af den endelige Vedtagelse af et Lovforslag eller et andet selvstændigt Forslag — for afgjort uden Afstemning, naar Ingen begjærer en saadan foretagen. Iøvrigt skeer Afstemningen i Reglen ved at de Medlemmer, der befinde sig paa de for Thingets Medlemmer bestemte Pladser, reise sig; den bestaaer af Prøve og Modprøve. Stemmerne tælles af Sekretærerne. Dog er Formanden berettiget til at lade foretage Afstemning ved Navneopraab enten strax eller efter en Afstemning paa almindelig Maade, naar dennes Udfald efter Sekretærernes Beretning forekommer ham tvivlsom. Ligeledes kan en Fjerdedel af Medlemmerne (i øverste Afdeling 3 og i nederste Afdeling 6) inden Afstemningens Begyndelse forlange et eller flere Punkter afstemt ved Navneopraab. Navnene paa de Medlemmer, der forlange Navneopraab, oplæses.

Nr. 10.
24.
maí.

XII. Kosningar.

38. grein.

Kosningar fara fram annað hvort eptir atkvæðafjölda eða eptir hlutfalls-tölu. Kosningaraðferð eptir atkvæðafjölda skal við höfð, þegar eigi er krafizt að kosið sje eptir hlutfalls-tölu; kosningin fer fram á þann hátt, sem ákveðið er í 2. gr.; samt nægir einn þriðjungur þeirra atkvæða, sem greidd eru, til þess, að verða kosinn í nefndir þær, sem deildirnar setja. Sjerhver kjör-miði, sem fleiri eða færri nöfn standa á, en greiða skal atkvæði um, eða sem hefir inni að halda nafn, sem eigi er nógu greinilega tiltekið eða ekki á við, er ógildur.

Kosningaraðferðin eptir hlutfallstölu skal viðhöfð, þegar 1/4 partur þingmanna (í efri deildinni 3 og í neðri deildinni 6) krefst þess skriflega áður en kosningin fer fram; kosningin fer fram á þann hátt, sem hjer skal skýrt frá. Tölu þeirra kjör-miða, sem gefnir eru fram, skal skipt með tölu þeirra þingmanna, sem kjósa skal, og hlutfalls-tala sú, sem með því kemur út, þá er brotum er sleppt, skal lögð til grundvallar við kosninguna. Eptir að búið er að láta kjör-miðana í krukku og blanda þeim saman, tekur forseti þá síðan upp einn og einn, og les upp það nafn, sem stendur efst á hverjum þeirra, og skulu skrifararnir skrifa það upp. Þeir miðar, er sama nafnið stendur á efst, skulu taldir saman, og jafnskjótt og eitthvert nafn hefir komið svo opt fyrir, að þau atkvæði, sem eru greidd með því, hafa náð hinni ákveðnu hlutfallstölu, skal um sinn hætt að lesa upp. Þegar búið er að telja upp aptur kjörmiðana og sannast hefir með því, að atkvæðatala sú, sem skrifuð er upp, sje rjett, skal því lýst yfir, að sá sje kosinn, sem í hlut á. Síðan er haldið á fram, að lesa upp þá kjörmiða, sem eptir eru, þannig, að ef nafn þess, sem þegar er kosinn, kemur fyrir fyrst á nokkrum þeirra, þá er það dregið út, og næsta nafnið er þá skoðað sem væri það ritað fyrst á miðann. Þegar fyrnefnd hlutfallstala kemur fyrir á ný fyrir einhvern, verður aptur farið að eins og nú var sagt, og þegar gjört er með því út um þessa kosningu, er aptur haldið á fram að lesa upp, og sú aðferð við höfð, sem skýrt er frá að framan, þannig að nöfn þeirra, sem þegar eru kosnir, verða strikuð út þar sem þau standa fyrst, þangað til búið er að fara yfir alla miðana, eða allir þeir, sem kjósa átti, eru kosnir. Sje tilfært nafn, sem eigi á við eða er nógu greinilega táknað, gengur það úr, en kjörmiðinn verður eigi fyrir það ógildur. Heldur ekki er kjörmiði ógildur, þegar kosið er eptir hlutfallstölu, þótt á hann sjeu rituð fleiri eða færri nöfn, en kjósa skal um. Sjeu eigi enn með þessu móti kosnir svo margir, sem kjósa átti, verður kosið á ný á venjulegan hátt um þá, sem vantar, og útheimtist til þeirra kosninga meir en helmingur þeirra atkvæða, sem greidd eru.

XIII. Um það, hvort fundir skuli framfara í heyranda hljóði, prentun umræðanna.

39. grein.

Fundir beggja þingdeildanna og hins sameinaða alþingis skulu haldnir í heyranda hljóði. Þó getur hlutaðeigandi forseti eða einn þriðjungur þingmanna (í efri deildinni 4 og í neðri deildinni 8) krafizt, að öllum utanþingsmönnum sje vísað burt, og skal þá þing það, er hlut á að máli, skera úr, hvort ræða skuli málefnið í heyranda hljóði eða á heimulegum fundi. (40. gr. stjórnarskrárinnar).

40. grein.

Hlutaðeigandi forseti skipar fyrir um það, hvernig mönnum verði gefinn kostur á að koma á fundi þá, sem haldnir eru í heyranda hljóði. Áheyrendurnir eru skyldir að

XII. Valg.

§ 38.

Valg skeer enten efter Flertals-Valgmaade eller efter Forholdstals-Valgmaade. Flertals-Valgmaaden anvendes, naar der ikke er fremsat Begjæring om Forholdstalsvalg; den udføres paa den i § 2 foreskrevne Maade; dog er en Tredjedel af de afgivne Stemmer tilstrækkelig for at kunne vælges til Medlem af de Udvalg, der nedsættes af Afdelingerne. Enhver Valgseddel, der indeholder et større eller mindre Antal Navne, end der skal stemmes paa eller noget ikke tilstrækkelig betegnende eller uvedkommende Navn, er ugyldig.

Forholdstals-Valgmaaden anvendes, naar en Fjerdedel af Medlemmerne (i øverste Afdeling 3, i nederste Afdeling 6) forinden Valget skriftlig forlanger det; den udføres efter følgende Regler: De afgivne Stemmesedlers Antal deles med Antallet af de Medlemmer, som skulle vælges, og det derved fremkomne Forholdstal med Bortkastelse af Brøken lægges til Grund for Valget. Efterat Stemmesedlerne ere nedlagte og blandede i en Urne, fremtager Formanden dem derefter en for en og oplæser det første paa enhver af dem opførte Navn, hvilket nedskrives af Sekretærerne. De Sedler, paa hvilket det samme Navn er anført øverst, lægges sammen, og saasnart et Navn er forekommet saa ofte, at de derpaa faldne Stemmer have naaet det udfundne Forholdstal, standses der med Oplæsningen. Naar en Eftertælling af Stemmesedlerne har godtgjort Rigtigheden af det nedskrevne Stemmetal, erklæres den Paagjældende for valgt. Derpaa fortsættes med Oplæsningen af de tilbagestaaende Stemmesedler saaledes, at hvor paa nogen af disse den allerede Valgtes Navn findes som det første, udslettes dette, og det næste Navn betragtes da som først skrevet. Naar paany det fornævnte Forholdstal forekommer for Nogen, forholdes atter paa den nys beskrevne Maade, og naar dette Valg derved er blevet afgjort, fortsættes atter Oplæsningen med Iagttagelse af den foran beskrevne Fremgangsmaade, saaledes at Navnene paa de allerede Valgte, hvor de ere først anførte, udslettes, indtil samtlige Stemmesedler ere gjennemgaaede, eller det hele Antal, der skal vælges, er valgt. Er et opført Navn uvedkommende eller ikke tilstrækkelig betegnet, udgaaer det, men Stemmesedlen bliver ikke derfor ugyldig. Heller ikke er en Stemmeseddel ugyldig, naar Forholdstals-Valgmaaden anvendes, fordi der paa den er opført et større eller mindre Antal Navne, end der skal stemmes paa. For saa vidt ikke endnu alle Valg herved ere opnaaede, foretages sædvanligt Omvalg paa de manglende og til disse Valg udfordres over Halvdelen af de afgivne Stemmer.

XIII. Mødernes Offentlighed. Forhandlingernes Trykning.

§ 39.

Begge Afdelingers og det forenede Althings Møder ere offentlige. Dog kan vedkommende Formand eller en Tredjedel af Medlemmerne forlange, at alle Uvedkommende fjernes, hvorpaa den paagjældende Forsamling afgjør, om Sagen skal forhandles i offentligt eller hemmeligt Møde (Forfatningslovens § 40).

§ 40.

Adgangen til de offentlige Møder ordnes af vedkommende Formand. Tilhørerne ere pligtige at holde sig aldeles rolige og tavse. Hvis dette ej overholdes, kan Formanden lade dem, der forstyrre Roligheden, og i fornødent Fald samtlige Tilhørere fjerne.

Nr. 10. vera kyrrir og hljóðir. Sje þessa eigi gætt, getur forseti látið vísa þeim burt, sem gjöra
24. maí. óspektir, og ef þörf er á því, öllum áheyrendum.

41. grein.

Bæði umræður þingdeildanna og hins sameinaða alþingis verða prentaðar í tíðindum, sem til þess eru ætluð. (smbr. 5. gr. að framan).

XIV. Burtfararleyfi.

42. grein.

Sje þingmaður forfallaður að koma annaðhvort á fundi hins sameinaða alþingis eða þingdeildanna, er hann skyldur til at skýra hlutaðeiganda forseta frá forföllum sínum í tækan tíma. Burtfararleyfi af þingi getur hlutaðeigandi forseti veitt um 4 daga; fyrir lengri tíma þarf til þess samþykkis hlutaðeigandi þingdeildar.

XV. Afbrigði frá þingsköpunum.

43. grein.

Þegar mjög brýna nauðsyn ber til, má eptir uppástungu forsetans eða skriflegri uppástungu frá einum þriðjungi af þingmönnunum í hlutaðeigandi deild (4 í efri deildinni og 8 í neðri deildinni), svo framarlega sem landshöfðingi aðhyllist uppástunguna, bregða út af því, sem mælt er fyrir að framan, nema því að eins að það sje komið undir ákvörðunum í stjórnarskránni, ef $^3/_4$ partar af þeim, sem greiða atkvæði, eru ásáttir um það.

---

44. grein.

Það, sem fyrir er mælt í 26., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 36., 37., 38., 39., 40., 42 og 43. gr. að framan um þingdeildirnar, gildir einnig um hið sameinaða alþingi, þegar það gengur í eina málstofu í þeim tilfellum, sem getið er í 8. gr. að framan, að svo miklu leyti, sem það getur átt við um umræður þess. Þar sem í tjeðum greinum útheimtist ákveðinn hluti af tölu þingmannanna í deildinni, skal hann að því leyti, er snertir hið sameinaða alþingi, reiknaður þannig, að þriðjungur sje 12 og $^1/_4$ partur 9 þingmenn.

Eptir þessu eiga allir hlutaðeigendur sjer að hegða.

Gefið á Amaliuborg, 24. dag maím. 1875.

Undir Vorri konunglegu hendi og innsigli.

Christian R.

(L. S.)

C. S. Klein.

Nr. 10. Þingsköp til bráðabyrgða 24. maí handa alþingi Íslendinga.

§ 41.

Afdelingernes saavel som det forenede Things Forhandlinger trykkes i en dertil bestemt Tidende (jfr. ovenfor § 5).

XIV. Orlov.

§ 42.

Er en Thingmand forhindret fra at møde enten i det forenede Althing eller i Afdelingernes Møder, er han pligtig i rette Tid at tilmelde vedkommende Formand sit Forfald. Orlov fra Thinget kan vedkommende Formand meddele paa 4 Dage; for længere Tid udfordres dertil vedkommende Afdelings Samtykke.

XV. Afvigelser fra Forretningsordenen.

§ 43.

I særdeles paatrængende Tilfælde kan der paa Forslag af Formanden eller efter et skriftlig indgivet Forslag af Tredjedelen af vedkommende Afdelings Medlemmer (i øverste Afdeling 4, i nederste Afdeling 8), saafremt Forslaget tiltrædes af Landshøvdingen, afviges fra foranstaaende Forskrifter, for saa vidt de ikke bero paa Bestemmelser i Forfatningsloven, naar tre Fjerdedele af de Stemmende derom ere enige.

---

§ 44.

De i ovenstaaende §§ 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 36, 37, 38, 39, 40, 42 og 43 for Thingets Afdelinger foreskrevne Regler gjælde ogsaa for det forenede Althing, naar dette træder sammen i de ovenfor i § 8 nævnte Tilfælde, for saa vidt de kunne komme til Anvendelse paa dettes Forhandlinger. Hvor i de nævnte Paragrafer en bestemt Brøkdel af Afdelingens Medlemsantal udfordres, bliver denne for det forenede Althing at beregne saaledes, at en Tredjedel betegner 12 og en Fjerdedel 9 Medlemmer.

Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 24de Mai 1875.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

C. S. Klein.

Nr. 10. Foreløbig Forretningsorden af 24. Mai for det islandske Althing.